

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła po Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Względna wilgotność wagi.			
21	6 27 6.	29	+11.	9.4	77	ZPł. Zachodni	slaby	Pogoda	
	21 6.	4	18	2.4	28	Zachodni	"	"	
	101 6	39	14	2.5	77	Zachodni	"	"	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

(A. N.) Cieszymy się, jeżeli ktoś *zna wiele, ma sily po temu, umie wszystkiego dowiedzieć* i wystąpić z *należytą powagą, w miejscu i czasie przyzwoitym*. Dziwimy się tylko, czemu pan X. X. X. ka-zał na siebie tak długo czekać; a ciekawijesteśmy, czy huknąwszy raz, nie umilknie. Co do nas, wy-
stąpiliśmy z tém, o czém wszyscy bez wyjątku w Krakowie aż do uprzykrzenia wiedzą — o czém na-
wet za granicą tu i owdzie słyszeć można; a prze-
cież, a przecież, wystąpiono z zaprzeczeniem **go-
łosowném**. — Chcemy wierzyć w cnotę ludzi,
ale w cnotę nie zaświadczeniami po zebraniu zbie-
ranemi popartą. Chcemy wierzyć w nawrócenie
grzeszników, ale w nawrócenie szczerze, nie po przy-
jacielsku cichaczem i pofuże tylko oświadczone.
Kto grzeszył, albo o grzech przez lat wiele był po-
sądzany publicznie, musi téż publicznie wystąpić
ze swoim nawróceniem. Jeżeli na zarzucane fakta
nie ma dowodów zbijających — ale dowodów, nie
głosłowych oświadczeń, na co się przydadzą «szys-
łkie protestacye świadków i znawców, kompromi-
tujące jeszcze bardziej i tego za kim, i tych co wno-
szą świadectwa? Ludzie, mogący wystąpić czyn-
nie, a ograniczający się na usprawiedliwieniach przed
zaufanymi, i wymagający na to świadectw, albo są
w najwyższym stopniu niewiadomości — albo złej
woli.

Wołają na nas ludzie krótkiego widzenia, o
zgode! Alie dla Boga! my nie jesteśmy społeczeń-
stwem bezrozumném, stosem kamieni, pomiędzy
któremi i gnijąca padlina, i pełzający gad z dobro-
duszną obojętnością częstek się pomieści. Jeżeli
chcemy nasze gniazdo mieć czystém, to nie wstydź-
my się wziąć do narzędzia i wymieść nieczystości;
brud albowiem, i bławatem pokrywany i złotem
zdobiony, brudem być nie przestanie! My nie wno-
simy nieczystości, wołamy tylko że są. Jeśli są,
to usuńmy wstyd fałszywy i powiedzmy sobie, że
są — a wyrzucimy je. A jeśli ich nie ma, to pro-
simy o dowody. Tu nie chodzi o szeregówek ma-
łoznaczych; mniejsza o to, czyli kto lewą czy pra-
wą spłamił się ręką; ale idzie nam o to, czyli ten
albo ów **godzien jest pozostać na tém lub owém
stanowisku w naszym budującym się na nowo spo-
łeczeństwie.** Jest li godzien, to niech wystąpi ja-

wnie i szczerze, chcemy uwierzyć jego przyszłej
cnotcie; nie pozazdrościmy nikomu świetnej pozy-
cyi; za nikogo nie zjemy chleba. Ale téż, służąc
prawemu Bogu, nie uderzymy czołem przed żadnym
bławanem. — Nie sprzedaliśmy się nikomu, ani na-
wet *własnej namiętności*. Bo jeśli złość i zemstę
jakiś interessowany świadek nam zarzuci, to powi-
nien chyba zapomnieć wprzódy, żeśmy *czasy, i spo-
sobność, i silę* mieli po temu, a *niechcieliśmy*. Po-
winien zadając nam potwarz i kłamstwo — *zacząć
od siebie!*. Znamy się!

Wołają ludzie o zgodę! A gdzie jest owa nie-
zgoda? a jeśli jest, kto ją posiał?.. Właśnie to my
wołając o wyrzucenie tego co niezgodę sprawia,
co nieufność rodzi, co przeszkadza dobrej wierze,
rzeczywiście wołamy o zgodę. Co nam do tego,
że pięciu lub dziesięciu twierdzi głoślownie o za-
cności czyjś, jeśli opinia publiczna jest inaczej
przekonaną. Musimy tu być surowymi wprzódy,
zanim wyrozumiałymi być zaczniemy. Jest-li złe,
istotne lub domniemane? usuńmy je, bo inaczej
będziemy się dusić własnymi rękami. Dziękujemy
za zgodę pozorną społeczeństwa, nurtowaną występ-
kami i intrygą! Tu pobłazanie, jest *zbrodnią do-
konaną na cnotcie*. Prosimy! prosimy o zachętę do
zgody, tam gdzie czyste jest obowiązkiem. Prosi-
my niech wiemy, kto pod pięknym zgody imieniem
kryje nieczystą obojętność.

Zgoda! zgoda! wołają; a byłać to zgoda nie do
uwierzenia! Dziś nazywają nas autorami niezgo-
dy, aby śmiertelny cios zadać uniwersytetowi! Czy-
liżto my byliśmy autorami jego reorganizacyi? Czy-
liżto my, dla uspokojenia opinii publicznej słusznie
oburzonej, puszczałyśmy pogłoski, że po reorgani-
zacyi uniwersytetu *uczniom z kongressówki i nie-
wiemy z ilu cyrkulów galicyjskich, wolno będzie
do niego uczeszczać*. Czyli to my podaliśmy pro-
jekt obciążenia i ściśnienia wydziałów? czyśmy nie
boleli nad tą krzywdą? Czyli sarkania nasze nie
były głośnie w obec świata? czyli te krzywdy nie
podniecały nas do rozpaczających pomysłów, i czy-
liśmy za nie nie cierpieć? O! zaiste, zapewne to
na panów protestujących sprowadzono komisyye
śledcze! oni to zapewne ponieśli straty i wytrwali
długie cierpienia! oni nam teraz jeszcze nie uraga-
ją z miną pajaka, cu korzystnie sięć swoją rozpo-
starł. O! ci panowie, będą wołać o zgodę, aby
w odmianach, jaka służąca z bajki Niemcewicza

miotła ich siatek nie zburzyła!.. — Będą krzyzczyć na nas o egoizm — zamiast pracować!

I jakież to skutek niedołączy całej naszej polemiki?! My tu nie jesteśmy sędzią pokoju, ani opinia publiczna zwyczajnym trybunałem, przestuchującym świadków i sprawdzającym ich wiarogodność. Tam, gdzie świadczą czyny, to *czynów* a nie *świadków* potrzeba na poparcie upadającej wziętości. Na co się zdadzą przechwałki o wzniesionych wspaniałych murach, jeśli opinia publiczna wie i domyśla się, że te piękne mury, mogą osłaniać nagie boki?.. Zaiste, nam zdawało się, iżemy aż nazbyt boleśnie, bo aż osobiście, dotknęli wypadków. A tymczasem, pokazało się wszystkiego za mało. *Rzeczy idą po staremu!* Kazano sobie zapalić kadzidło, a nas przezwali sprzedajnymi. Sami zaś, pracując nad projektami w dawniej krakowskiej kamarylli potajemnie, aby znowu otumanic opinię publiczną! — Oho! już za późno! Opinia publiczna powie: „*Ti-meo Danaos et dona ferentes*“.

Od kogóż to mamy prawo domagać się wprowadzenia w rzeczywistość dobrodziejstw udzielonych nam od Tronu?. Czyliż instytuta naukowe muszą czekać, aż ktoś z ulicy przyjdzie wynagradzać to, w czym krzywdę poniosły? Panowie! toć polemika nasza nie jest wybrykiem swawoli, aby dogodzić naszej złości, jakby Wam się chciało ją wystawić w oczach opinii publicznej. Wy wiecie dobrze, że była tylko objawieniem się zgrozy na widok zgubnego systemu kamieniejącego w Warszawie uporze lub obojętności. Wszak to od Marca już czekamy na Was — a wy czekacie także! Zaczynamy wołać od Lipca — a Wy srożycie się tylko!.. Czyliż nie wiecie o tym, jak chwile są drogie? Uczyniliścież aby jeden krok do polepszenia organizacji szkolnej? Być może, ale my nie wiemy o niczym. Możecie narobili co nie miara — ale w swojej kamarylli prywatnej, o sankcyi opinii publicznej Wam nie ebożdi — Wy nią gardzicie! — *Rzeczy idą po staremu!*

Lud Krakowski wie, że ma instytuta naukowe ale chce wiedzieć, czyli te instytuta są na jego dobro, czyli też na prywatną korzyść otrzymujących posady obrócone! A wiedzieć ma prawo. — Lud Krakowski wie, że są szkoły wydziałowe i liceum, których profesorowie tworzą całość organiczną (?) wie że ma uniwersytet, któremu przewodniczy senat akademicki(?). Że te instytuce powinnyby już pojąć oddawna powołanie swoje i coś zrobić! Czekają na to co wiedzieć powinien, to jest: *Czy zgromadzenie nauczycielskie i władze szkolne trzymają ze sprawą narodową, czy nie!*

Czas krótki panowie! A coście zrobili? oto zebranej poufnie młodzieży przedstawiliście coś — o czym niewiemy! A gdy młodzież wiedziona nieufnością odrzuciła, wyście zamilkli, aby projekta ukute w waszej kamarylli po Matadorach nieupadłych jeszcze starego, i powstających nowego systemu obwozić. Stare to, stare figle meternichowskiej mądrości! już się nie udadzą. Tu nie młodzież szkolna ma radzić stanowczo o organizacji szkolnej z dwóch bardzo ważnych przyczyn: raz, że jeszcze o tych rzeczach sędzić brak ukształcenia skończonego jej niepozwała; drugi raz, że jest dobroduszną i publiczną, a stronną. Młodzież mogła objawić swoje życzenia i niechęci, ale nie więcej. Wy zaś otoczeni swojemi, udaliście się po sankcyi do młodzieży. Istotnie, młodzież pokazała piękny chara-

cter, odmawiając sankcyi swojej. Tam się wyraziła opinia publiczna czynem: *timco Danaos et dona ferentes*.

Sierpień się kończy, a opinia publiczna nie wie jeszcze co będzie ze szkołami od połowy Września. Istotnie, rzeczy idą po staremu! opinia publiczna wie dużo z przeszłości — ale wie rzeczy ogólnie, i pyta się, czyliż panowie protestujący, i tak gorliwie w obronie szkolarzy stawający, nie są temi samemi panami którzy szkołom dawnemi czasami najboleśniejsze zadawali ciosy?

Akademia Krakowska posiadaczka własnych funduszów, powinna być pod opieką narodu, którego synteza jest rząd. Ale nikt nie ma prawa wydziedziczenia tej akademii z jej własności. Wiemy, że w kamarylli naszej dawnemi czasami piekielne kuto projekta, aby fundusze akademickie na inne obrócić cele. Wiemy że projektowano zwiniecie wszechniczy, i utworzenie tylko dwóch szkół, to jest: technicznej i lekarskiej. Ale kto owe najhaniebniejsze, bo rozbojnicze, projekta robił? niewiemy. Wie o tym p. I. M. Br. jako wielki we wszystkich organizacyach udział mający, a milczy. Dla tego milczeniem popetnia dwojąką zbrodnię — na opinii publicznej, której błądziej pozwala — i na sobie samym, gdyż się wystawia na podejrzenie jakoby on sam był autorem tych projektów. — Od Marca to czekamy na te objaśnienia!.. Bo jeżeli który mieszczuch dorobkowiec, zoający tylko drogi któremi zebrał pieniądze, zawołał iż Akademia za dużo kosztuje; albo też drugi pocziwy, ale nieznający się na polityce i naukowości poparł jego zdanie, to nie dziwnego. Ale że im takowa myśl poddana była, to chcemy wiedzieć przez kogo?..

Obecnie, zostawując wypracowanie szczegółów zdolniejszym od siebie i tym do których to należy, oświadczamy nasze żądanie jako głos opinii publicznej w następujących punktach:

1) Przywrócenie wydziału filozoficznego do należnej mu godności, żeby nie był jedynie stopniem przechodowym z liceum do szkoły wyższej.

2) Dodania wydziału matematyczno fizycznego, z podrzędnymi szkołami agronomii, górnictwa i hutnictwa, a następnie zwiniecie niepotrzebnej szkoły technicznej.

3) Dodania wydziału sztuk pięknych.

4) Rozprzestrzenienie wydziału lekarskiego, dodaniem katedr anatomii porównawczej i patologicznej — odłączeniem fizjologii od anatomii — utworzeniem szkoły aptekarskiej i weterynarskiej; oraz wykładem przedmiotów w języku polskim

5) Rozwinięcie szkoły prawa dodaniem nauk politycznych i statystycznych i t. p.

6) Urządzenia liceum — szkół wydziałowych i początkowych.

8) Zniesienia tej niegodnej posady policyjnej nad instytutami naukowemi, jaką jest godność kommissarza rządowego, a oddania dozoru radzie wielkiej akademickiej, jak to bywało; a tém samym:

7) Powrócenie dawniej powagi Rektorowi Uniwersytetu i senatowi akademickiemu, jako naturalnym szkoł przełożonym. Na koniec:

9) Aby projekta Reformy instytutów naukowych nie tajemnie robiono, lecz je pod dyskusyją i sankcyą opinii publicznej zawczasu ogłoszono.

Dla opłacenia kosztów na nowe katedry, odwołujemy się do patryotyzmu PP. profesorów, którzy pewnie ½ pensyi na ich opłacenie ustąpią — i do

patryotyzmu nowych profesorów, którzy 6,000 pensyi wymagać niezawodnie nie będą.

L. M.

Wiadomości zagraniczne.

POLSKA.

Kalisz 18 Sierpnia. Szkoły tutejsze ciągle jeszcze zamknięte. Deputacya zacnych mężów, gorliwych o wychowanie młodzieży udała się do Warszawy, aby wyjednać u wyższej władzy otwarcie szkół tutejszych, do których znaczna liczba młodzieży uczęszcza. Po wielu korowodach i trudnościach zrobił deputacyi xiążę Paszkiewicz nadzieję, że może rozkaz stósowny niedługo nadeśle, ale jaki? Bóg wie.

Wojska nieliczne opuściły już tutejszą okolicę, zabrawszy z sobą dwie armatki, które wymierzone były na granicę W. Ks. Poznańskiego. Została tylko szczupła załoga maroderów moskiewskich.

R O S S Y A.

Petersburg 22 Lipca. Ponieważ według raportu lekarzy, cholera przedstawia mniejszą daleko srogość w symptomatach; komitet ustanowiony dla zarządzenia klęskom, zamknąć kazał 6 tymczasowych szpitali po różnych dzielnicach zaprowadzonych.

P R U S S Y.

Berlin 19 Sierpnia. Dla wsparcia funduszów przeznaczonych na zbudowanie niemieckiej floty, wyprawiono tutaj uroczystość muzyczną dla ludu. Po odrzuceniu kosztów na muzykę, fajerwerki i t. d. wynosiła składka na flotę 1,100 tal.

21 Sierpnia. Między strażami obrony wybuchły gwałtowne spory. Wachmistrz zaskarżył wielu ze straży przed porucznikiem o nadużycie i uchybienia w służbie, porucznik zawiadomił o tém kapitana, przed którym gdy się wytoczyła sprawa, odpowiedzieli obwinieni, że wachmistrz kłamie, porucznik kłamie i wszyscy im podobni są kłamcy, i że z tego powodu więcej usprawiedliwić się nie myślą. Kassa tutejszej gminy żydowskiej cierpi nadzwyczaj wiele, i nie może się dźwignąć po klęsce, jaką poniosła w ostatnim czasie, z tego powodu mają nastąpić istotne zmiany w całym gospodarowaniu tej gminy. — Nic dziwnego że gdzieindziej wojsko dopuszcza się nadużyć skoro już w Berlinie, nieślicznie tak oświeconóm dzieją się codziennie niesłychane gwałty. I tak wczoraj widziano w ręku puszkarzy (konstablerów) dwóch rzemieślniczeków; jednego z nich wlekli jak nie człowika, o mało że go nie potargali w kawałki; drugiego zaś, wędrownego, gdy wydobyl książeczkę wędrowną i chciał się legitymować, ofuknął puszkasz ze złością: „co tam książka wędrowna -- ta tutaj nie nie naczy" a gdy jeden z przytomnych zrobił tę uwagę, że choćby też chłopcy i winnymi byli, nigdy się jednak z nimi tak srogo obchodzić nie należy, krzyknął żołnierz: „winny czy niewinny, to wszystko jedno, dziany na psów!" — Zbór robotników zapowiedziany na 20 t. m. odkłada się na 23, na który wszystkie cechy i kluby robotników wysła swoich zastępców.

F R A N C Y A.

Paryż 17 Sierpnia. Wczoraj i dziś odbywało

wojsko jakieś nadzwyczajne ruchy i wyszły rozkazy od rządu aby się mieć ciągle na baczności. Spokojność jednakże dotąd jeszcze panuje.

Obiegają tu pogłoski o nowym wybuchu rewolucyjnym, którego się co chwila spodziewać należy. Umysły tutejszej ludności są nadzwyczaj wzburzone, tak z powodu klęski zadanej Włochom, jako też i przez wywożenie powstańców czerwcowych za morze; do tego przyczyniło się także nowe urządzenie tajnych towarzystw w całej Francji, mianowicie zaś *Société des familles*; które za czasów Ludwika Filipa tak wielką odgrywały rolę. Wśród takich okoliczności, — roztrząsanie sprawozdania komisji śledczej, lub niepomyślny skutek układów o pokój zawiązanych w Wiedniu, może bardzo łatwo spowodować powstanie. — Pułkownik Dumoulin był adiutant Napoleona, który w więzieniu od Czerwca niewinnie siedział, wczoraj dopiero dostał się na wolność. — Rząd francuzki poczynił przygotowania na przyjęcie cholery gdyby się ta przypadkiem w Francji pokazać miała. Wkrótce wyjdzie z pod prasy dziełko: Uwagi nad naturą cholery i sposobami uchronienia się od niej, tudzież o lekarstwach przy których pomocy pozbyć się jej można. Książkę tę napisali lekarze wysłani przez rząd niedawno umyślnie w tym celu do Rosyi. *Republique* podaje że dnie powstania czerwcowego przyniosły szkody krajowi na 76 mil fr. za proch, kule, pogrzebanie zabitych, pielęgnowanie rannych i więźniów w t. d.

Najmłodszy członek w zgrom. narodowém jest Napoléon Bonaparte syn Hieronima mający lat 25, najstarszy zaś p. Dupont de l' Eure ma 81 lat. — Prawie 7,000 kramarzy, rzemieślników szynkarzy, i t. d. z powodu iż od czasu rewolucyi Lutego handel został zatamowany, zgromadzili się przed gmachem giełdy i uradzili, aby zapytać swoich wierzycieli, czy chcą przystać na taki i taki procent, bo inaczej wszyscy ogłoszą, iż nie są w stanie zapłacenia pożyczonej summy. Ta okoliczność zajęła wszystkich więcej niż inne wypadki. Od rozwiązania tego pytania zależeć będzie, czy przeszło 7000 rodzin na dziady wyjdzie, lub też przy swych rzemiostach nadal pozostanie. Gdyby zgromadzenie narodowe odmówiło *dobrowolnych układow* jakie dłużnicy ci z wierzycielami uczynić chcą, w tedy przesyłaby 33 miliony fr. w ręce egzekutorów, a cały Paryż zostałby bankrutem. — Piszą z Lyonu, że tam od dwóch dni ogromny napływ wojska, dążącego ku Alpoj. — Od godziny 6 rano cały obóz. St. Maur wyruszył przy odgłosie bębnow i muzyki. — Artylerya kawalerya i pułki liniowe wystąpiły w szyku bojowym, udając się wśród rzęstego deszczu na pole marsowe, gdzie obroty wojenne odbyć się miały. Nie zważając na deszcz, który łął strumieniami, żołnierze mimo ciężaru jaki każdy na sobie dźwigał, odbyli wszelkie ruchy w przeciągu 5 godzin z tą wesołością, która jest zwykle oznaką francuzkiego żołnierza.

Dnia 13 Sierpnia nastąpiło rozdanie nagród w szkole polskiej *Batignolles*, pod naczelnictwem jen. Sznajde. Uroczystość ta odznaczała się skromnością bez blasku. Zdawało się, jakby tylko członkowie jednej rodziny podali sobie ręce dla wspólnej pomocy, a widać było, że nad tém wszystkiém unosiła się wielka myśl ojczyzny w żalobie. Uczniowie, odbierając nagrody, uważali je jedynie za zakład służenia kiedyś godnie tej nieszczęśliwej Polsce, — którą tylko z cierpień poznali i z miłości jaką ku

niej goreją; uważali te nagrody jako zobowiązanie do wstąpienia na drogę poświęceń i pokory, którą im ich ojcowie wytknęli. — Pozostaje tylko do życzenia, aby się ta szkoła mogła coraz bardziej rozwijać, i aby rząd Rzpłtęj pojmując całą jej ważność, przyszedł jej w pomoc w sposób daleko skuteczniejszy, niż się to za rządu przeszłego stało.

(National).

Paryż 16 Sierpnia. — Zgromadzenie narodowe roztrząsało wniosek o zaprowadzeniu Dziennika rządowego, lecz wniosek ten popierało tylko 45 głosów. Zarys prawa o związku robotników po krótkiej rozprawie odesłała izba do komisji. *Presse* donosi że jen. Cavaignac oświadczył przed swoimi przyjaciółmi, że z powodu trudów jakich rząd jego wymaga, złoży w końcu tego miesiąca władzę, którą mu zgromadzenie narodowe powierzyło. Dochodzi nas wiadomość, że cesarz Marokański wszedł w nieprzyjacielskie stosunki z Anglią i Hiszpanią.

S Z W A J C A R Y A.

Listy z Bergamo donoszą, że miasto to zupełnie puste w skutek wychodźstwa. Nikogo Austriacy do miasta ani wpuszczają, ani wypuszczają, a ze zmierzchem wszystkie domy muszą być zamknięte. Austriacy obozują w basztach, paszce armat skierowane na miasto i okolice. Karol Albert miał zabrać ztąd kasę 7—8 milionów liwrow. Miasto to jeszcze nie zajęte wewnątrz przez Austriaków. Młodzież posłyszawszy, że Radecki miał ją wziąć do wojska i do Węgier posłać, uciekła do Szwajcaryi wraz z wojskiem włoskiem. Mówią tu, że Austriacy chcą twierdzę piemontką Alessandryę dobywać.

W Ł O C H Y.

Komendant Tryestu przesłał admirałowi floty sardyńskiej Albiniemu odpis zawartego rozejmu między Austrią i Sycylią, zapytując go przyltem, czy się oddali z swoją flotą lub nie? Albini odpowiedział, że jeszcze nie otrzymał podobnych rozkazów.

Karol Albert wydał w Vigevano odezwę: do wojska i ludów, tamtemu zaleca karność, tych zaś zawiadania, że dla braku amunicyi i żywności Medyolanu bronić nie mógł. Oświadcza zarazem, że przez Szwajcaryą koło Tessyna przejdzie i Austriakom tył zajmie.

Karol Albert w odezwie powiada: „nie znam skarg, któremi niektórzy chcą czernić me imię, lecz Bóg i moje sumienie są świadkami czystości mych chęci; zostawiam bezstronności historii sąd o mojem postępowaniu. Nastąpił rozejm na 7 tygodni. W ciągu tego czasu albo osiągniemy zaszczytne warunki pokoju, lub się odwrócimy do walki. Moje serce walczyło ustawicznie za niepodległość Włoch, lecz Włochy nie pokazały jeszcze światu, co same przez siebie zrobić potrafią.“

Mamiani w Rzymie dowiedziawszy się o wkro-

czeniu wojsk Austriackich do legacyi, wstąpił na mównicę, zawiesił nowe ministeryum i chwytając się środków ostatecznych zawołał:

„Jeżeli rząd chce i wy tego chcecie obywateli, rzeknijcie słowo, a wszystkie miasta zbrojne i ten Rzym wspaniały wykrzykną: „dalej! do boju!“ Trzydzieści wieków historii obywatelskiej przemigły nad Włochami, ale nigdy jeszcze tak uroczysta nie zjawia się pora, i tak straszna jak teraz! Po pierwszy raz Włochy (jeżeli chcą) mogą być panami swego losu, jeżeli tylko pojmują ważność chwili, jeżeli umieją porównać wielkość ofiary z nieoszacowanym dobrem wolności i niepodległości. Dzisiaj nie ma namysłu, Włochy staną się wolne i wielkie, albo wpadną na zawsze w niewolę, to jest: zaprzędzą się wyrzutom głębokim i bolesnym własnego odrzucenia.“ — Pius IX. oświadczył że „uważa najście Austriaków za obrażę osobistą, wyrządzoną mu jako Panującemu, i dla tego postanowił użyć wszelkich środków, aby wypędzić jak najprędzej wojsko cesarskie za Po, i nie przeszkadzać użyciu środków jakie min wojny zarządził dla obrony kraju.“ Jak Rzym powiedział, tak zrobił i w państwie papieżkiem nie ma już Austriaków.

H I S Z P A N I A.

Heraldo donosi o wkroczeniu republikanów do Katalonii. Kabrera gdzieś zniknął, podobno do Anglii pojechał w celu porozumienia się z pretendentem.

Doniesienie Urzędowe.

CENY ZBOŻA

Na Targowicy publicznej w Krakowie w trzech gatunkach praktykowane.

	Dnia 14 Sierpnia		1. Gatunek		2. Gatunek		3. Gatunek	
			od	do	od	do	od	do
	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
Korzec Pszenicy..	21	15	24	15	20	21	18	19
„ Żyta ..	15	16	13	14	—	—	—	—
„ Jęczmieni.	10	24	12	9	15	10	15	—
„ Owsa ..	—	—	7	15	—	6	—	5
„ Grochu ..	19	—	20	17	15	18	15	—
„ Jagieł ..	—	—	27	—	25	—	—	—
„ Tatarski ..	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Rzepak zi.	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Ziemniaki	—	—	8	—	—	—	—	—
„ Konieczyny	—	—	—	—	—	—	—	—

Centnar siana od zlp. 2 gr. —, do zlp. 1 gr. 18.

„ słomy od zlp 1 gr. 18, do zlp. 1 gr. 12.

Sporządzono w Biorze C. K. Komis. Targowego.

Kraków d. 15 Sierpnia 1848 r.
C. K. Komis. Targowy
Delegowany *Ronrad* z Policyi.
W. Dobrzański.
Adjunkt *Pszorn.*

Wochenrapport.

Am 7, bis incl. 13 August 1848 sind auf der Kr. Oberschlesischen Eisenbahn:

1,619 Personen } befördert worden.
10,582 Centner Fracht }
Die Einnahme betrug fl. 2,857 Kr. 14.

Rapport tygodniowy.

Od 7 do 13 Sierpnia 1848 włącznie przewieziono Koleją żelazną Krakowsko Górną-szlązką:

1,619 osób i
10,582 centnarów frachtu
Dochód wynosił Zlr. 2,857 grajc. 14.